

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	353 Дорадництво
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	073 Менеджмент

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	7
Повна назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Ідентифікаційний код ЗВО	00493706
ПІБ керівника ЗВО	Ніколаєнко Станіслав Миколайович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.nubip.edu.ua/

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/7>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	353
Назва ОП	Дорадництво
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності, кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського, кафедра економічної кібернетики, кафедра цивільного та господарського права, кафедра англійської філології, кафедра інформаційних систем і технологій
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11, навчальний корпус № 10
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	магістр менеджменту з дорадництва
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	113640
ПІБ гаранта ОП	Кальна-Дубінюк Тетяна Прокопівна
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	tatiankd@nubip.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(044)-527-80-61
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(097)-590-11-83

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 5 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітня програма «Дорадництво» є нормативним документом НУБіП України, у якому визначено основні компетентності, зміст та нормативний термін підготовки магістрів менеджерів з дорадництва, встановлено вимоги до змісту, обсягу та тривалості освітніх компонентів професійної підготовки магістрів спеціальності 073 «Менеджмент».

ОП «Дорадництво» розроблено відповідно до запитів сучасного ринку праці та тенденцій розвитку світової економіки знань.

Прийнятий Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», створена Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України, завдання «просування системи дорадництва до сільськогосподарських виробників» закріплене в статті 404 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Держава у 2019 році передбачила 5 млн грн на компенсацію за надані дорадчі послуги. Фінансування дорадчої діяльності триває. Це визначає необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців дорадників для аграрної сфери.

ОП розроблено проектною групою у складі: Кальна-Дубінок Т.П., д. е. н., професор, професор кафедри; Витвицька О.Д., д. е. н., професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності; Кудінова І.П. – к. е. н., доцент, доцент кафедри; Самсонова В.В. – к. е. н., доцент, доцент кафедри. Гарантом програми призначено Кальну-Дубінок Т.П. наказ від 17.10.2019 пр. та №1036.

Розроблена у 2001 р. як перша в Україні, на основі досвіду провідних країн світу, залучення представників бізнесу та академічної спільноти, які мають досвід практичної діяльності в дорадництві, що дозволило застосувати практико-орієнтований підхід до формування компетентностей майбутніх фахівців та враховувати вимоги роботодавців.

Зокрема, є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Бакуна Ю.О., к.е.н., директора Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, Паньківа І.Я., Президента НАСДСУ, директора Львівської аграрної дорадчої служби, Корінця Р.Я., к.е.н., почесного президента НАСДСУ.

Інформація про ОП «Дорадництво» була внесена до Правил прийому НУБіП України. У вересні 2004 р. здійснено перший набір в магістратуру (8 осіб).

У 2019 р. програма в черговий зраз переглядалася з метою вдосконалення змісту освіти та можливості формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти. Оновлений варіант ОП «Дорадництво» другого (магістерського) рівня було затверджено рішенням вченої ради та ректором НУБіП України (протокол №10 від 24.04.2019).

ОП "Дорадництво" акцентує увагу на формуванні загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності на основі застосування інноваційних технологій з інтерактивними консалтинговими системами в тому числі – електронної системи консультування е-Дорада та створенні можливостей щодо подальшої зайнятості випускників в різних консалтингових структурах, їх кар'єри та професійного зростання.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідном у навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			3	3
1 курс	2020 - 2021	8	8	0
2 курс	2019 - 2020	6	6	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	23023 Економіки і природокористування 35341 Менеджмент 17751 Менеджмент 34114 Управління об'єднаними територіальними громадами 485 Менеджмент
другий (магістерський) рівень	119 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності 248 Управління інноваційною діяльністю 353 Дорадництво 704 Менеджмент організацій і адміністрування 768 Управління навчальним закладом 876 Адміністративний менеджмент 19273 Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами 31518 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності 31521 Управління персоналом 36602 Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами 36603 Управління навчальним закладом

	36604 Управління інноваційною діяльністю 37026 Менеджмент організацій і адміністрування 46450 Управління туристичним і готельно-ресторанним бізнесом
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36903 Менеджмент

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	182023	107186
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	181728	106890
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	296	296
Приміщення, здані в оренду	458	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>2017 Магістр Дорадництво.pdf</i>	6/OYlpyl5zEFbW+AjM8y+/PSYUBEKAoD2XDzZVTiy68=
Освітня програма	<i>2018 Магістр Дорадництво.pdf</i>	Atd8DokkVo3KXTW4reRYHWFejthX1kU7IyYZ/B8iGpo=
Навчальний план за ОП	<i>все_2020=НП заочники.pdf</i>	Wo9t3U+YwoykM/4EKqeDSFmwJCYyNY2THr9rNLEIzc=
Навчальний план за ОП	<i>вся=НП==2019.pdf</i>	bo15G/KNZ/oO4oJ59HI9tzk1SopucxvftVZv+YwOu1I=
Навчальний план за ОП	<i>вся=НП==2020.pdf</i>	qSO4tQgc438cVlqpQw7wZgskTgM6DOmKgj6K7Tj6YA=
Навчальний план за ОП	<i>ВСЕ=НП 2019 заочно= .pdf</i>	WBgvkeytp5vaKAPsqKwLn//nFKALe9+X5B7xu78FcjY=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Лист підтр_Паньків=01.07.20.pdf</i>	zjhh+UxiFd4hd4gzkA9VC1ovUX5RtnBz1jGyi/tQm4c=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Лист підтр Бакун_01.07.17.pdf</i>	YMHnaBmiYEELSFQT06TDNOwR27n4W+ADew4xtn7Usi4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Лист підтр Бакун_01.07.18.pdf</i>	rwtE8FednQvmeV2NTxHzbSjsOWoGPP/QzBa5GU10a3w=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Лист підтр Бакун_01.07.19.pdf</i>	uOe1qw+a2RdIJOutCZl8agL1ZlInY82CEJQUsOm8/s=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Корінець=Лист підтримки Дорадництво.pdf</i>	DDnN1CpOOn+HWRZIIv2VN/VkBvTzzdXmx2ouoMhS2z4=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Основний фокус освітньо-професійної програми – підготовка магістрів у галузі дорадництва, здатних займатись інформаційно-консультаційною діяльністю, поширювати інновації в регіонах України в економічній, соціальній, екологічній організаційно-управлінській, проектній, виробничо-технологічній діяльності в аграрній сфері.

Ціль ОП - формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності в дорадництві, кваліфікованого надання дорадчих послуг з метою впровадження інновацій в сучасних ринкових умовах, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах аграрної сфери, у сільськогосподарських дорадчих службах та об'єднаних територіальних громадах.

Унікальність ОП – міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців – консультантів з дорадництва з урахуванням потенціалу НУБІП України, що є провідним науковим центром країни щодо розроблення інноваційних технологій розвитку сільського господарства. Інтерактивні практичні заняття на базі державних установ, успішних дорадчих служб, міжнародних проектів, що діють в Україні для набуття практичних навичок в дорадництві. Залучення провідних науковців та практиків кращих підприємств агропромислової сфери України, Європи, Америки, Канади та вивчення їх досвіду в дорадництві застосування в навчальному процесі та науковій роботі, можливість навчання та проходження практики в Україні та за кордоном на базі найкращих дорадчих структур в межах міжнародної мобільності.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Концепція підготовки фахівців–магістрів менеджменту з дорадництва відповідає Статуту і стратегічним засадам розвитку

університету, основним завданням Програми розвитку НУБіП України на 2015-2020 р. «ГОЛОСІЇВСЬКА ІНІЦІАТИВА – 2020» <https://nubip.edu.ua/node/3980/>

Місія НУБіП України як головного галузевого навчально-наукового центру України - підготовка науково-педагогічних, наукових, управлінських і фахових кадрів вищої кваліфікації для органів влади, сільського господарства і пов'язаних з ним суміжних галузей економіки та сфер суспільного життя. Університет концентрує зусилля на науковому забезпеченні ефективного розвитку аграрного сектору, інших сфер національної економіки, галузей наук про життя. Згідно з традиціями університету, політика підготовки фахівців з дорадництва у ННІ НОІТ спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, творче поєднання освітянської і наукової діяльності, якісне забезпечення освітнього процесу у рамках реалізації стратегії підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку і державної стратегії розвитку країни до 2025 р.

Забезпечення якості підготовки магістрів за ОП «Дорадництво» ґрунтується на документах: «Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України», «Положення про академічну доброчесність», «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України», Положення про підготовку магістрів у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (п. 39, п. 30, п. 20, п.15).

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси даної групи забезпечуються збалансованим підбором освітніх компонентів ОП для формування сучасних спеціалістів, зокрема, нормативна частина спрямована на формування базових загальних та фахових компетентностей для працевлаштування в аграрній сфері. Варіативна частина передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії з дисциплін, що дозволяють розширити набуті навички у різних видах дорадчої діяльності згідно з Порядком формування вибіркової складової навчальних планів підготовки фахівців для вивчення вибірових дисциплін у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 34) та Порядком формування та вибору студентами вибірових дисциплін освітніх програм у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 5).

ОП «Дорадництво» забезпечує академічну мобільність, оскільки навчальний план складено у повній відповідності до стандартів ЄКТС, що надає студентам можливість навчатися у ЗВО країн ЄС з зарахуванням кредитів і отриманих оцінок відповідно до положення «Про академічну мобільність студентів НУБіП України» <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 42).

Графік навчального процесу, застосування електронних систем дистанційного навчання дозволяє повною мірою врахувати інтереси студентів заочної форми навчання для успішного поєднання практичної роботи та освітньої діяльності. Про це вказують проведені анкетування, наприклад анкетування студентів щодо вивчення їх інтересів та пропозицій до поліпшення освітньої програми у 2020 р. <https://nubip.edu.ua/node/81981>

- роботодавці

Співпраця з роботодавцями та моніторинг їх вимог здійснюється в рамках діяльності наглядової ради НУБіП, яку очолює М.В. Томенко, народний депутат України 8 скликання, голова фонду «Рідна країна», ініціатор та організатор загальнонаціональних акцій (веб-портал Ради роботодавців НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/21573>) До ради роботодавців ННІ неперервної освіти і туризму включені керівники та провідні фахівці аграрної сфери і дорадництва <https://nubip.edu.ua/node/32586>.

Відповідно до результатів обговорення ОП «Дорадництво» у 2018 – 2020 р.р, основну увагу приділено дослідженню національного та світового ринку дорадчих послуг, оволодінню технології інформаційно-консультаційної діяльності; науковій роботі щодо впровадження інновацій в сільськогосподарській діяльності; навчальним дисциплінам правового, фінансового та ІТ- спрямування. До проведення лекційних та практичних занять запрошуються відомі фахівці-практики України та зарубіжних вузів.

Набуття практичних навичок та ознайомлення з роботою дорадчих формувань забезпечується практикою в обсязі з кредитів ЄКТС в дорадчих службах регіонів України та міжнародних проектах відповідно до умов угод, підписаних між НУБіП України та організаціями – партнерами. Зміст та структура ОП регулярно обговорюються на засіданнях Ради роботодавців ННІ неперервної освіти і туризму <https://nubip.edu.ua/node/32586>. (протоколи 4,5).

- академічна спільнота

Відповідно до запитів академічної спільноти навчальний план передбачає проведення науково-дослідної роботи, під час якої студенти навчаються знаходити та аналізувати теоретичний та практичний матеріал, висувати власні гіпотези і робити висновки щодо тенденцій на сучасному ринку дорадчих послуг. Навчальним планом передбачено виконання випускної кваліфікаційної роботи. Здобувачі ОП «Дорадництво» беруть активну участь у наукових конференціях, професійних конкурсах стартапів, а також інших науково-освітніх заходах, які організовуються профільними установами та дорадчими формуваннями. Наприклад, традиційною стала участь у щорічних Міжнародних агровиставках та круглих столах, що проводяться під час таких виставок <https://nubip.edu.ua/node/69170>, <https://nubip.edu.ua/node/77356>

Беруть участь у наукових темах за державним замовленням, номер державної реєстрації 0117U001253 (2017 – 2019 рр.), вебінарах – заходи, які проводяться спільно з викладачами кафедри, представниками ділових кіл та академічної спільноти з інших університетів. <https://nubip.edu.ua/node/78662>

- інші стейкхолдери

До створення програми та оновлення її змісту були долучені фахівці Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України <https://www.dorada.org.ua/>, Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні <https://www.greentour.com.ua/>, тощо.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Розробниками ОП проаналізовано тенденції розвитку спеціальності і ринку праці м. Києва та регіонів України, які вимагають від фахівців-дорадників широких компетентностей дорадчої діяльності, організації, планування, прогнозування

результатів роботи суб'єктів сільськогосподарського виробництва, здатності аналізувати організацію дорадчої діяльності, проектувати її розвиток на засадах сталості відповідно до завдань національної та регіональної економічної політики; здатності до організації та управління дорадчим процесом на локальному і регіональному рівнях. Члени робочої групи проаналізували актуальні вакансії роботодавців <https://rabota.ua/zarpos> і рекомендації стейкхолдерів. З урахуванням визначених тенденцій розвитку спеціальності, вимог роботодавців сформовано цілі ОП і програмні вимоги навчання. Роботодавці наголошують на важливості володіння сучасними інформаційними технологіями («Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності»), здатності пропонувати інноваційні нестандартні рішення «Інноваційний менеджмент», «Системний аналіз і прийняття управлінських рішень»), технологію формування консалтингових програм ("Планування інформаційно-консультаційних програм") <https://nubip.edu.ua/node/1297/3> Фахові дисципліни поєднуються з вивченням ринку дорадчих послуг і пропозицій та їх науковим аналізом на практичних заняттях, під час виконання випускової кваліфікаційної роботи.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ЗУ «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» передбачено надання дорадчих послуг органам виконавчої влади та місцевого самоврядування з питань підготовки і реалізації планів соціально-економічного розвитку, формування громадянського суспільства, сприяння розвитку несільськогосподарського підприємництва в сільській місцевості, у тому числі сільського зеленого туризму, зайнятості сільського населення <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15> Держава у 2019 р. передбачила 5 млн грн на компенсацію за надані дорадчі послуги і компенсує сільгоспвиробникам 90% вартості дорадчих послуг, але не більше ніж 10000 грн. <https://dotacii2019.agro.me.gov.ua/ua>. Станом на 15.09.2020 р. в реєстрі с/г дорадників і експертів-дорадників України налічувалось 624 фахівця <https://agro.me.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-silskogospodarskih-doradnikiv-i-ekspertiv-doradnikiv>. В реєстрі сільськогосподарських дорадчих служб України станом на 20.07.20 р. налічувалось 22 дорадчі служби <https://agro.me.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-doradchih-sluzhb-ta-doradnikiv>. В Указі Президента України від 8.11. 2019 р № 837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави», зокрема створення програм технологічного супроводу та дорадництва», підкреслюється забезпечення сталості та прогнозованості реалізації державної політики у сфері СГДД. Тому випускник програми повинен володіти методами бізнес-планування, менеджменту та маркетингу.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При розробленні ОПП було вивчено особливостями аналогічних програм на споріднених спеціальностях для ОС «Магістр». Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід вітчизняних програм для підготовки магістрів з аграрного менеджменту та консалтингу, зокрема провідними ЗВО України: Вінницький Національний аграрний університет; Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова Також під час формулювання основних принципів та програмних результатів навчання за ОП було враховано результати аналогічних іноземних програм Айовського державного університету (США), Оклахомського державного університету (США), Краківського аграрного університету (Польща)<https://urk.edu.pl/>, Університету UTAD (Португалія), Латвійського аграрного університету Ялгава (Латвія)<https://www.llu.lv/>; та ін. з якими підписані меморандуми про співпрацю <https://nubip.edu.ua/inter/partners/>.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 959. ОП «Дорадництво» у НУБіП України відповідає зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей магістрів з дорадництва, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. При розробленні в 2019 р. ОП «Дорадництво» були враховані вимоги проекту стандарту, відповідні правки внесені в 2020р. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог. Володіння змістом ОП забезпечуються набуттям 8 загальних та 15 спеціальних компетентностей, що у сукупності формують фахівця у дорадництві, здатного успішно здійснювати професійну діяльність в аграрній сфері. Навчальний план містить 90 кредитів ЄКТС, з них обсяг обов'язкових дисциплін – 58 кредитів ЄКТС, вибіркового дисциплін – 24 кредити ЄКТС, з кредити – цикл практичної підготовки, 6 – атестація здобувачів вищої освіти (кваліфікаційна магістерська робота). Об'єктами навчальних дисциплін є: дорадництво як сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства; технологія планування, організації та просування дорадчих послуг; моделювання роботи суб'єктів дорадчої діяльності з розробки рекомендацій для сільгоспвиробників і населення. Робочою групою зі спеціальності постійно здійснюється моніторинг ринку освітніх послуг в сфері дорадництва України та зарубіжних країн. Ринок праці країн ЄС орієнтовано або на едвайзерів, або на фахівців з достатньо широкою спеціалізацією, що забезпечують надання інформаційно-консультаційних послуг. Відповідно ОП розширено за рахунок включення нових компетентностей з розроблення та планування сталого розвитку сільських територій, державного регулювання сільськогосподарської галузі, управління якістю та маркетинговою діяльністю, підсилення модулів і завдань, спрямованих на роботу з кадрами, що надає змогу аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію, мати здатність до управління організацією та її розвитком.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

66

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

24

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Навчальний план для заочної форми навчання 2019 р. містить 90 кредитів ЄКТС, з них обсяг обов'язкових дисциплін – 45 кредитів ЄКТС, вибіркового дисциплін - 36 кредити ЄКТС, 9 – атестація здобувачів вищої освіти (випускова кваліфікаційна робота) <https://nubip.edu.ua/node/1297/5>

Об'єктами вивчення навчальних дисциплін є: дорадництво як сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства; технологія планування, організації та просування дорадчих послуг; моделювання роботи суб'єктів дорадчої діяльності з розробки рекомендацій для сільгоспвиробників і населення. Оволодіння змістом ОП (<https://nubip.edu.ua/node/1297/3>) забезпечуються набуттям 8 загальних та 15 фахових компетентностей, що у сукупності формують фахівця у дорадництві, здатного успішно здійснювати професійну діяльність в аграрній сфері.

Теоретичний зміст підготовки розкривається через освітні компоненти: «Управлінський консалтинг в сільському господарстві», «Сільськогосподарська дорадча діяльність», «Організація інформаційно-консультаційної діяльності», «Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності», «Правове регулювання дорадчої діяльності», «PR-консалтинг в аграрній сфері», «Планування інформаційно-консультаційних програм», «Статистичне моделювання та прогнозування в управлінні дорадчою діяльністю», «Організація навчання в дорадництві», та інші. <https://nubip.edu.ua/node/1297/14>

Баланс між теоретичними знаннями та досвідом практичної діяльності досягається за допомогою знань, умінь, навичок комунікації, автономії та відповідальності, на формування яких націлена ОП.

Відповідно, передбачено поєднання базисних знань з предметної області дорадництва та умінь самостійно організовувати інформаційно-консультаційну діяльність, а також формування соціальних компетентностей та навичок soft skills (комунікація, креативність, здатність управляти власним часом тощо).

Для заочної форми навчання використовуються технології консультування та наставництва з метою саморозвитку та професійного становлення особистості.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого рішенням Вченої ради НУБІП від 27.12.2019 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>), здобувачам вищої освіти забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вільного вибору освітніх компонентів навчального плану. Обсяг дисциплін за вибором становить 27 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС (24 кредити, 8 дисциплін), передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

З 2020 року вибіркові дисципліни поділяються на :дисципліни вільного вибору за освітньою програмою (16 кредитів) та дисципліни вільного вибору за уподобаннями студентів (8 кредитів, дві дисципліни по 4 кредити ЄКТС кожна із загально університетського переліку дисциплін, який щороку поновлюється).

Формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується через співпрацю з базами практики та врахування наукових інтересів здобувачів шляхом вибору індивідуальної тематики випускових кваліфікаційних робіт з огляду на переважну працевлаштованість студентів заочної форми навчання, у виборі бази практики та теми випускової роботи враховуються їх професійні інтереси.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до ст. 62 Закону України "Про вищу освіту" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#>),

Про організацію освітнього процесу в НУБІП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (п. 39), Положення про підготовку магістрів в НУБІП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_pidgotovka_magistriv_2018.pdf та

Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (п. 5), навчальний план ОП «Дорадництво» включає блок вибіркового дисциплін не менше 25% загального обсягу навчального навантаження студента (фактично 27% - 24 кредитів).

Вибір дисциплін здійснювався за особистою заявою здобувача.

З 2020 р. відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному

університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (п.5), здобувачі вищої освіти мають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії на основі вибору вибіркового дисциплін із загальноуніверситетського пулу за індивідуальними уподобаннями студентів, в обсязі 8 кредитів (2 дисципліни) та навчальних дисциплін вільного вибору за освітньою програмою Перелік дисциплін вільного вибору за (освітньою програмою) з їх анотаціями розміщується на сайті ННІ неперервної освіти і туризму (<https://nubip.edu.ua/node/1297/3>). Перелік навчальних вибіркового дисциплін за уподобаннями здобувачів <https://nubip.edu.ua/node/67362>. Організація вибору дисциплін на наступний курс навчання забезпечується директором ННІ у першому семестрі навчання до 1 грудня, що висвітлюється на навчально-інформаційному порталі НУБіПУ України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>).

В анотації вказуються попередні умови для вивчення дисципліни, мета дисципліни, зміст модулів, очікувані результати навчання, теми аудиторних занять та самостійної роботи та методи контролю та оцінки результатів навчання. Директорат ННІ організовує формування груп відповідно до індивідуальних виборів здобувачів та можливостей ЗВО, беручи до уваги

Результати їх навчальної роботи та з урахуванням максимальної та мінімальної кількості здобувачів, які можуть одночасно вивчати дану дисципліну за вибором.

Наразі для здобувачів вищої освіти за ОП «Дорадництво» створені всі умови для реалізації їх права на вибір навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична компонента ОП «Дорадництво» реалізується відповідно до Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (п. 29). У навчальному плані - денна форма навчання ОП «Дорадництво» передбачена виробнича практика (3 кредити).

Відповідно до Методичних рекомендацій до проходження виробничої практики <https://nubip.edu.ua/node/78403> навчальна практика на 1 курсі магістратури передбачає ознайомлення з діяльністю суб'єктів дорадчої діяльності в регіоні. 1 кредит виробничої практики виділено на проведення розрахунків для розробки науково-обґрунтованих рекомендацій за комп'ютерними програмами в навчально-науковій лабораторії аграрного консалтингу і туризму <https://nubip.edu.ua/node/78403>

Для проходження виробничої практики кафедрою розроблені відповідні методичні рекомендації <https://nubip.edu.ua/node/78403> та укладено договори про співпрацю з дорадчими службами: «Львівська сільськогосподарська дорадча служба» <http://lads.com.ua/about-us-3/>, «Одеська обласна сільськогосподарська дорадча служба» <https://dorada.org.ua/doradchi-sluzhbi-ukrajini/advisory-services-in-regions/pivden/odeska-oblast.html>, Спільною сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні <https://www.greentour.com.ua/>, Національною асоціацією сільськогосподарських дорадчих служб України <https://www.dorada.org.ua/>.

Студенти заочної форми навчання проходять практику за місцем роботи, зокрема в Асоціації «Органічна Україна» <http://organicukraine.org.ua/>

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітня програма дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), зокрема, передбачено 8 загальних компетентностей, що забезпечуються окремими дисциплінами модулями, темами, практичними завданнями, практикою на виробництві та пов'язані з організацією освітньо-виховного процесу в університеті.

Зокрема, начальним планом передбачені дисципліни «Етика дорадчої діяльності», «HR – менеджмент», «Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності», «Організація навчання в дорадництві».

Вказані дисципліни допомагають майбутнім фахівцям у процесі ефективної комунікації з роботодавцями та потенційними споживачами, налагодження конструктивної взаємодії з суб'єктами дорадчої діяльності; використання сучасних інформаційних технологій у професійній роботі та соціальному житті, налагодженню міжкультурного співробітництва, захисту власних професійних та особистих інтересів, саморозвитку особистості.

В процесі заочного навчання аналізуються особисті професійні здобутки здобувачів, надаються індивідуальні консультації для підвищення рівня сформованості соціальних навичок (softskills).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 959 <https://nubip.edu.ua/node/11>. Проектна група при розробленні ОП працювала з проектом зазначеного стандарту, оприлюдненому на сайті МОНУ, внесла необхідні уточнення після його затвердження. <https://nubip.edu.ua/node/32586>. (протоколи 4.5).

ОП "Дорадництво" у Національному університеті біоресурсів та природокористування України відповідає зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей магістрів менеджменту, форм атестації, вимог системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <https://nubip.edu.ua/node/12654> (п. 39), Наказу ректора «Про розроблення навчальних планів» від 26.02.2018 р. № 171 на підставі ОП за кожною спеціальністю розробляється графік освітнього процесу та робочий навчальний план для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік за формами навчання, які затверджуються ректором Університету.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни <https://nubip.edu.ua/node/78403>.

Самостійна робота студентів складається, як правило, з вивчення теоретичного матеріалу, підготовки до практичних робіт, написання рефератів, вирішення кейсів, ситуаційних задач, підготовки контрольних робіт.

В університеті проводиться моніторинг завантаженості студентів шляхом опитування, співбесід, анкетування, обговорення на засіданнях кафедри і Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму Моніторинг завантаження студентів здійснюється в тісному зв'язку зі студентським самоврядуванням.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП «Дорадництво» не здійснюється. Разом з тим є систематична співпраця з роботодавцями, зокрема з керівництвом Львівської сільськогосподарської дорадчої служби, Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, Спілки розвитку сільського зеленого туризму в Україні, щодо формування успішної професійної кар'єри випускників ОП «Дорадництво» у Національному університеті біоресурсів та природокористування України.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://nubip.edu.ua/node/5744>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

На навчання за ОП приймаються особи, які здобули базову освіту ОС «Бакалавр» з будь-якої спеціальності та склали єдиний вступний іспит з іноземної мови (ЄВІ) або особи, що здобули повну вищу освіту (диплом спеціаліста/магістра) без складання ЗНО. Особи, які вступають на ОП на основі ОС "Бакалавр" складають фахове вступне випробування з комплексу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін: «Основи економічної теорії» і «Менеджмент» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/073_menedzhment_doradnictvo.pdf. Особи, які вступають на основі повної вищої освіти (диплом спеціаліста/магістра) складають фахове вступне випробування з комплексу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін: «Основи економічної теорії» і «Менеджмент» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/073_menedzhment_doradnictvo.pdf та єдиний вступний іспит з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) - https://nubip.edu.ua/sites/default/files/programa_vstupnih_viprobuvan_z_angliyskoyi_movi_2020_o.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/programa_vstupnih_viprobuvan_z_nimeckoyi_movi_2020_o.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/programa_vstupnih_viprobuvan_z_francuzkoyi_movi_2020_o.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/programa_vstupnih_viprobuvan_z_ispanskoyi_movi_2020_o.pdf. Компоненти кожного вступного випробування/фахового вступного екзамену вмотивовані особливостями ОП.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Вимогами Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 6) та Положення про академічну мобільність студентів і аспірантів НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 42). Визнання результатів навчання (перезарахування дисципліни (її частини), форм її атестації (екзамен, залік)) проводиться за таких умов:

- назва дисципліни співпадає з її назвою в навчальному плані відповідної спеціальності у НУБіП України;
  - обсяги дисципліни (години чи кредити ЄКТС) відповідають обсягам дисципліни за навчальним планом відповідної спеціальності у НУБіП України (можлива розбіжність – до 20 %);
- рівнозначності форм атестації з дисципліни.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практика застосування вказаних правил на ОП «Дорадництво» відсутня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються вимогами Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 6).

Зокрема, з іноземної мови при знання, здобуті за програмами неформальної освіти, які підтверджені відповідними документами (наприклад, вивчення англійської мови – сертифікатами рівня B1 і вище; навчання на курсах BAS (BusinessAutomationSoftware) – сертифікат САБ(спілки автоматизаторів бізнесу); навчання на курсах Мережевої академії Cisco (BusinessAutomationSoftware) – сертифікат САБ(спілки автоматизаторів бізнесу); навчання на курсах Мережевої академії Cisco – галузевим сертифікатом Cisco; навчання на курсах підготовки експертів – дорадників) – кваліфікаційне свідоцтво та можуть зараховуватися за відповідні модулі навчальних дисциплін та при виставленні підсумкової атестації.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практика застосування вказаних правил на ОП «Дорадництво» відсутня.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми і методи навчання здобувачів вищої освіти за ОП описані у п.4 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 39).

Лекційні матеріали, завдання до лабораторних і практичних робіт цілодобово доступні студентам на Навчальному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua>). В межах електронних курсів студенти мають можливість обговорення змісту, способів виконання та оцінювання робіт (форум, месенджер), бачити графік їх здач тощо.

3) самостійна робота передбачає виконання творчих робіт з елементами дослідницького характеру – написання есе, аналіз дорадчої інфраструктури, аналіз інформаційно-консультаційної діяльності, написання курсових та випускової робіт.

До усіх видів навчальної роботи підготовлені відповідні методичні рекомендації.

Методи навчання: 1) пояснювально-ілюстративний: повідомлення, пояснення, обґрунтування, коментування знань з метою розуміння сутності як окремих дидактичних одиниць, так і їх логічних комплексів; 2) проблемний метод: проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та пошуковий методи під час проведення семінарських практичних, лабораторних занять, в межах якого відбувається вирішення навчальних проблемних ситуацій; 3) дослідницький метод: передбачає самостійний пошук, формулювання та вирішення проблеми (використовується, насамперед при написанні курсових та магістерських робіт).

Наразі активно використовуються технології дистанційного і змішаного навчання. <https://nubip.edu.ua/node/76952>

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми і методи навчання та викладання обираються на основі врахування особливостей ОП, специфіки фахової підготовки, індивідуальних особливостей та освітніх інтересів студентів.

Вибір забезпечується за допомогою навчального порталу (<https://elearn.nubip.edu.ua/>), який є основним електронним навчальним ресурсом та у якому розміщені: навчальний контент (інформацію про дисципліну, оцінювання, рекомендовані джерела, матеріали лекцій, завдання до різних видів робіт, мультимедійний матеріал, додаткові ресурси для самонавчання), що формують базу тестових питань і створюють тести, анкети, інші інтерактивні форми онлайн-взаємодії зі студентами.

Розділ «Форум», месенджер, коментарі до виконаних завдань забезпечують віддалену комунікацію в межах курсу.

З метою широкого запровадження студентоцентрованого підходу ректорат НУБіП України організовує курси з підвищення педагогічної майстерності, курси підвищення кваліфікації з використання ІКТ у навчальному процесі, курси підвищення кваліфікації з організації самостійної роботи студентів з використанням сервісів Web 2.0, а також майстер-класи з розробки електронних навчальних курсів.

Для відображення задоволеності та зацікавленості у навчанні щосеместрово проводиться опитування студентів з оцінювання роботи викладачів. Останнє опитування відбулося під час заліково-екзаменаційної сесії студентів 15 вересня 2020 року.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України принцип академічної свободи застосовується при обранні методів навчання та наповненні змісту силабусів / робочих програм навчальних дисциплін, зміст яких доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. ЗВО не регламентує порядок застосування методів навчання у конкретних ситуаціях та створює умови для вільного обрання НПП форм та методів навчання і викладання. Водночас, проводиться опитування студентів щодо якості навчального процесу).

Принципи академічної свободи для студентів реалізуються через: формування вибіркової компоненти навчального плану відповідно до Порядку формування вибіркової складової навчальних планів підготовки фахівців для вивчення вибірових дисциплін у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер - 5), впровадження інтерактивних методів навчання, вибору бази виробничої практики, формування індивідуальної тематики випускних кваліфікаційних робіт, які дають можливість студентам вільно висловлювати власні думки, формувати власну позицію – представляти результати своїх досліджень на засіданнях студентських наукових гуртків, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, науково-практичних конференціях (<https://nubip.edu.ua/node/1297/12>).

Принцип академічної свободи реалізується також завдяки можливості оформлення індивідуального плану навчання здобувача вищої освіти.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Кожен здобувач на початку навчання в ЗВО отримує доступ до ресурсів Навчального порталу (<https://elearn.nubip.edu.ua/>), на якому розміщено електронні навчальні курси, у кожному з яких є окремий блок з інформацією щодо їх обсягу, структури, очікуваних результатів, системи оцінювання. Навчальний контент розміщено в межах електронного курсу. Отримані логін і пароль автоматично дають доступ до ресурсу.

Інформація про організацію освітнього процесу - <https://nubip.edu.ua/node/32>,

освітні програми - <https://nubip.edu.ua/node/76228>,

силабуси та навчальні робочі програми - <https://nubip.edu.ua/node/78403>

анкетами <https://nubip.edu.ua/node/81981>, конференціями (<https://nubip.edu.ua/node/1297/12>), журналами

(<http://journals.nubip.edu.ua/index.php/index/index>).

Анотації освітніх компонентів та подібні ресурси є у відкритому доступі на офіційних сторінках університету, кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу ННІ неперервної освіти і туризму

<https://nubip.edu.ua/node/78403>.

До ряду ресурсів доступ відкритий або з локальної мережі, наприклад, до наукової бібліотеки

(<https://nubip.edu.ua/structure/library>). Вдосконалення потребує механізм централізованого інформування щодо дій в межах системи та онлайн-система вибору індивідуальної освітньої траєкторії.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Напрями наукових досліджень ННІ неперервної освіти і туризму враховують дослідницький ЗВО і акцентовані на інтеграції інноваційних досліджень в сфері сільського господарства розробці форм і методів реалізації дорадчих послуг на засадах дотримання економічного, соціального та екологічного компонентів сталого розвитку. Результати НДР №110/546 - ПР «Створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму» (2017-2019) використовуються при викладанні дисциплін «Сільськогосподарська дорадча діяльність», «Управлінський консалтинг в сільському господарстві», «Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності», «Організація інформаційно-консультаційної діяльності», «Інформаційно-консультаційне забезпечення сільського зеленого туризму».

Джерелом фінансування зазначеної НДР є Державний бюджет України.

- участь у роботі студентських наукових гуртків <https://nubip.edu.ua/node/1297>

- участь у конкурсах студентських наукових робіт <https://nubip.edu.ua/node/67448>

- участь у науково-практичних конференціях, семінарах, виставках

<https://nubip.edu.ua/node/1297/12>

- участь у науково-дослідних роботах університету і інституту <https://nubip.edu.ua/node/44>

- при написанні випускних кваліфікаційних робіт.

Кращі випускники ОП «Дорадництво» ОС «Магістр» матимуть можливість продовжити навчально-наукову роботу в аспірантурі.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України

(<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 30) регламентує питання, пов'язані зі змістом освітніх компонентів.

Вимоги до розробки і оновлення змісту освітніх компонентів описані в п.3.3.3, вимоги до електронних навчальних курсів в п. 3.6.2. Оновлення триває при підготовці до нового семестру. Оновлений зміст розглядається на кафедрі та навчально-методичній комісії ННІ. Підставою оновлення змісту конкретних компонентів є сучасні тенденції в дорадчій діяльності і зміни законодавства, результати виконання науково-дослідних робіт, опитування роботодавців, студентів. Систематично оновлюється відповідно до змін чинного законодавства зміст навчальних дисциплін «Організація інформаційно-консультаційної діяльності», «Правове регулювання дорадчої діяльності». Згідно з розвитком інноваційних технологій, оновлюється зміст дисциплін «Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності», «Організація інформаційно-консультаційної діяльності». В результаті виконання НДР «Створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму» оновлено зміст занять з дисципліни «Інформаційно-консультаційне забезпечення сільського зеленого туризму» <https://nubip.edu.ua/node/78403>.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Академічна мобільність в університеті регламентована Положенням про академічну мобільність студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер – 42).

Координацію, інформування (<https://nubip.edu.ua/node/13>) і допомогу студентам у реалізації участі у міжнародних програмах надає Відділ міжнародних зв'язків університету (<https://nubip.edu.ua/node/4940>), наукова бібліотека - доступ до донаукометричних баз SCOPUS, Web of Science та EBSCO PUBLISHING (<https://nubip.edu.ua/node/39060>).

В Університеті діють програми академічної мобільності (Mevlana, ERASMUS+). У рамках програм Erasmus+ та угоди між НУБіП України та Університетом Трансмонтани і Верхнього Дору (Португалія) оголошено відбір студентів для навчання на наступний (другий) навчальний семестр в університеті Трансмонтани і Верхнього Дору <https://nubip.edu.ua/node/69756> У змісті ряду освітніх компонентів ОП відображено результати вивчення міжнародного досвіду.

ННІ - члени групи забезпечення ОП «Дорадництво» пройшли міжнародні стажування, зокрема: Кальна-Дубінюк Т.П. за програмою «Екстеншн сервіс та агротуризм» в Державному університеті штату Оклахома, США. 2019 р.

(<https://nubip.edu.ua/node/58250>), Кудінова І.П. - стажування за програмою Еразмус <https://nubip.edu.ua/node/61807>,

Університет наук про життя, Польща, 2019 р.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контрольні заходи з навчальних дисциплін здійснюються згідно з Положенням про організацію контролю та оцінювання якості навчання студентів https://nubip.edu.ua/sites/default/files/Pologennya_yakist.pdf, Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП <https://nubip.edu.ua/node/14031>, Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/24747>, Кодексом академічної доброчесності в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_akademichna_dobrochesnist_03.03.2018.docx. До кожної навчальної дисципліни визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання.

На початку семестру НПП ознайомлює здобувачів ВО з системою оцінювання результатів навчання, формами поточного і підсумкового контролю, критеріями оцінювання, прикладами контрольних завдань. Засвоєння здобувачем ВО матеріалу навчальної дисципліни вважається успішним, якщо сумарна кількість балів за виконання усіх видів навчальної роботи з дисципліни становить не менше 70 балів за 100-бальною шкалою. Контрольні заходи навчальних дисциплін відповідно програмних результатів навчання проводяться згідно з графіком освітнього процесу в терміни, встановлені робочим навчальним планом, та в обсязі, визначеним робочою навчальною програмою. Оцінювання досягнень здобувачів ВО з навчальних дисциплін здійснюється на основі накопичення балів. Здобувачі ВО зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Здобувачі ВО

допускаються до екзаменаційної сесії, в разі якщо вони виконали всі вимоги робочого навчального плану за поточний семестр. Однією з поширених форм контролю є тестування, що органічно реалізується в ЕНК (<https://elearn.nubip.edu.ua>). Інструментарій розробки контрольних дидактичних матеріалів в межах ЕНК дозволяє створити питання/завдання різних типів і складності, а також тестові питання для самоперевірки. Положення про навчально-інформаційний портал (<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/folder/view.php?id=23004>) регламентує єдині вимоги, порядок та правила створення і роботи з ЕНК. Там же описано методику створення елементів ЕНК, які стосуються контролю і самоконтролю (Додатки 6. 13-15). Тестові завдання орієнтовані на перевірку здебільшого теоретичних фактів, практичні і лабораторні завдання – уміння і навички. Іспити проводяться у письмовій формі за екзаменаційними білетами (2 теоретичні запитання, 10 тестових завдань) та критерії оцінювання відповідей (сума 30 балів). Тестування допускає використання ЕНК. На іспиті за питаннями і завданнями білету проводиться обов'язкова співбесіда студента з двома викладачами, після якої визначається остаточна оцінка за іспит. Заліки проводяться у формі тестування. Досягнення програмних результатів навчання здобувача вищої освіти формується внаслідок додавання оцінки за залік/іспит (до 30 балів) до рейтингу з навчальної роботи впродовж семестру (до 70 балів).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів є чіткими та зрозумілими. Види контролю (поточний, проміжна і підсумкова атестації) та їх використання описані в пп.4.66-4.109 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf) та Положенні по екзаменації та заліки в НУБіП України (розділ 2, https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozh_ekzameni_zaliki_02_2019_ostatochniy_dlya_nakazu.pdf), в якому також описано порядок допуску і складання екзаменаційної сесії та описано формули підрахунку підсумкових балів за предмет і шкалу оцінювання. У навчальній програмі та силабусі кожної дисципліни (<https://nubip.edu.ua/node/78403>) є розділ з описом системи оцінювання. Додатково в електронних навчальних курсах ця інформація продубльована, а також зазначено не тільки шкалу оцінювання різних видів діяльності, а й визначено строки їх виконання. При оцінюванні навчальних досягнень студентів крім традиційних форм контрольних заходів використовуються також інноваційні методи: ділові ігри, комплексні іспити, тести, розрахункові роботи, мультимедійні презентації.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Система оцінювання в НУБіП України у відкритому доступі у відповідних положеннях, наприклад, Положенні про екзамені і заліки (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozh_ekzameni_zaliki_02_2019_ostatochniy_dlya_nakazu.pdf). Так само доступні графік навчального процесу і розклад занять (<https://nubip.edu.ua/node/23920>), який оновлюється по семестрово. Опис і критерії оцінювання в межах кожної дисципліни доступний в силабусах (<https://nubip.edu.ua/node/78403>), а також в загальній частині матеріалів електронного навчального курсу. В тих же ЕНК здобувачам доступні опис завдань, критерії оцінювання та строки виконання. Таким чином, з інформацією про зміст і критерії оцінювання здобувач може ознайомитися ще до початку вивчення дисципліни, а розширена інформація в межах ЕНК стає йому доступна одразу після його реєстрації на курс. Зворотній зв'язок від здобувача ННІ неперервної освіти і туризму отримує після анкетувань щодо якості освітнього процесу (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=273> – закрито доступ). Наказ №569 від 27.05.2016 та Положення про електронне освітнє середовище НУБіП України (п.4.5, <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/folder/view.php?id=23004>), у тому числі і для порталу електронних навчальних курсів, вказують на обов'язковість і своєчасність (перед початком семестру) його наповнення.

Зазначимо, що на період пандемії розроблено

Тимчасовий порядок проведення літньої екзаменаційної сесії 2019-2020 н.р. НУБіП України в умовах карантину <https://nubip.edu.ua/node/12654> (п.3).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Дорадництво» спеціальності 073 «Менеджмент» відповідно до Національного стандарту, проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи магістра та завершується виданням документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістр із присвоєнням кваліфікації: «Магістр менеджменту з дорадництва».

Кваліфікаційна робота виконується задля підтвердження рівня професійної підготовки випускника другого рівня вищої освіти та має на меті з'ясувати його спроможність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дорадництва шляхом застосування теорій та методів дослідження, на основі компетентностей, набутих упродовж періоду навчання. Тематика кваліфікаційних робіт розробляється викладачами кафедри з урахуванням визначених ОП компетентностей та результатів навчання, а також з огляду на актуальність тих чи інших проблем, напрямів науково-дослідної роботи кафедри, запитів роботодавців та затверджується на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу. Вимоги до випускних кваліфікаційних магістерських робіт визначаються Методичними рекомендаціями до виконання випускних кваліфікаційних магістерських робіт, які перебувають у відкритому доступі. <https://nubip.edu.ua/node/78403>

Захист випускових кваліфікаційних робіт є публічним та відбувається перед екзаменаційною комісією, до складу якої входять провідні НПП кафедри, роботодавці, дорадники і експерти-дорадники.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

1. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654> № 39).

2. Положення про екзаменаційні комісії в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654> № 40).

3. Положення про екзамені та заліки в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654> № 7).

Процедура проведення контрольних заходів визначається низкою положень, які розміщуються на офіційному сайті Університету та є доступними для здобувачів та інших зацікавлених сторін. Обізнаність здобувачів із положеннями забезпечується відповідною інформаційною роботою, яку проводять адміністрація ННІ неперервної освіти і туризму, НПП,

які забезпечують викладання навчальних дисциплін, а також ті, які є кураторами академічних груп, фахівці деканату. Документами, яку регулюють процедуру проведення контрольних заходів, є Положення про екзамені і заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654> №7); Положення про екзаменаційні комісії у НУБіП <https://nubip.edu.ua/node/12654> № 40 України у відкритому доступі.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Згідно п.4.5 Положення про екзамені та заліки в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozh_ekzameni_zaliki_02_2019_ostatochniy_dlya_nakazu.pdf) екзамені приймають два науково-педагогічні (педагогічні) працівники (один – лектор потоку, другого визначає завідувач кафедри). Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів викладена у п.4.39 зазначеного Положення та п.4.103 Положення про організацію освітнього процесу (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf). В межах електронних навчальних курсів (ЕНК) є можливість перевірити об'єктивність оцінювання, оскільки результати тестування і надіслані виконані практичні роботи з фіксацією дат виконання і оцінювання зберігаються на сервері до кінця навчального року. Облік відвідування занять здобувачами ведеться в журналі. Елемент "Журнал" є обов'язковим в межах атестованого ЕНК. В ЕНК здобувач має постійний доступ до всіх своїх оцінок за виконані роботи та до системи оцінювання, і може перевірити коректність підсумкової оцінки. На час дії ОП конфлікту інтересів не зафіксовано.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У розділі 7 Положення про екзамені та заліки в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_saytu.pdf) описано процедуру ліквідації академічної заборгованості. П. 7.5: Здобувач вищої освіти складає екзамен (залік) не більше двох разів із урахуванням неяви на відповідну форму атестації без поважних причин. Утретє здобувач вищої освіти складає екзамен (залік) комісії з трьох науково-педагогічних працівників (у т.ч. лектору потоку та завідувачу кафедри), створеній за розпорядженням директора ННІ неперервної освіти і туризму.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувач, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час семестрового (сесійного) підсумкового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії в день оголошення результатів підсумкового оцінювання. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії, але не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви. Порядок подання апеляційної заяви, затвердження складу апеляційної комісії та визначення результатів розгляду апеляційної заяви визначений Положенням про екзамені та заліки НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_saytu.pdf) та п.4.103 Положення про організацію освітнього процесу (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf). В університеті функціонує скринька довіри, є Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://nubip.edu.ua/node/18211>, Упродовж періоду підготовки здобувачів за ОП «Дорадництво» випадки оскарження здобувачами процедури проведення та оцінювання результатів контрольних заходів зафіксовані не були.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_akademichna_dobrochesnist_03.03.2018.docx), яке розроблено відповідно до вимог Закону України "Про освіту" (ст. 42. Академічна доброчесність) та Закону України "Про вищу освіту" (ст. 16. Система забезпечення якості вищої освіти).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до п.4 Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_akademichna_dobrochesnist_03.03.2018.docx) всі навчально-методичні та наукові роботи (у т.ч. дисертаційні роботи) НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти розміщуються в репозиторії Університету та підлягають перевірці на наявність Плагіату. Потужним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності є перевірка випускних магістерських робіт на предмет наявності в них недобросовісних запозичень. Перевірка здійснюється з використанням спеціальних технологій та комп'ютерних програм. Технологічною платформою перевірки робіт на плагіат є сервіс UNPLAG від компанії Unicheck.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, відповідальне ставлення до своїх обов'язків; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; повага до честі й гідності інших осіб; посилення на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права. У НУБіП, систематично відбуваються заходи з метою популяризації академічної доброчесності та запобігання виявляти плагіату. Викладачі та студенти відвідують семінари, тренінги. Так 29.10.2019 в НУБіП відбувся семінар «Академічна доброчесність як інструмент забезпечення якості вищої освіти» за участю Андрія Сідляренка, директора компанії Антиплагіат в якому взяли участь студенти, викладачі, адміністрація.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Відповідно до Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_akademichna_dobrochesnist_03.03.2018.docx), за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право доступу до результатів перевірки своєї роботи, право на оскарження рішення і доведення своєї правоти.

Та, станом на тепер, випадків порушення в академічної доброчесності зафіксовано не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

«Порядок проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/poryadok_konkurs_n.pdf) регламентується «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України» (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, №30) та затверджений Вченою радою НУБіП України. Обговорення кандидатур претендентів на заміщення посад проводиться трудовим колективом відповідної кафедри в їх присутності. Кафедра приймає рішення по кожній кандидатурі таємним або відкритим голосуванням – простою більшістю голосів НПП. Претенденти мають бути ознайомлені з висновками кафедри до засідання кадрової комісії факультету та вченої ради університету або факультету.

Для оцінювання рівня професійної кваліфікації кандидата кафедра може запропонувати йому прочитати відкриту лекцію, семінарське або практичне заняття.

Претенденти, які працюють в НУБіП України, перед проведенням конкурсу мають прозвітувати про свою роботу за попередній період. Кафедра надає оцінку щодо їх професійної діяльності.

Рішення вченої ради університету є підставою для укладення трудового договору (контракту) з НПП та видання наказу ректора університету про призначення на відповідну посаду терміном 3-5 років.

В НУБіП України щорічно проводиться рейтингове оцінювання викладачів згідно з «Положенням про рейтингову систему оцінки діяльності НПП та структурних підрозділів НУБіП України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/pologennya_o.pdf/).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

НУБіП України практикує різноманітні механізми залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на підставі Положення про Ради роботодавців в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, №38).

На базі ННІ НОІТ створена та функціонує рада роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/32586>), члени якої беруть участь в обговоренні напрямів вдосконалення навчального процесу, покращення змістового наповнення ОП, рівня компетенцій здобувачів ВО (<https://nubip.edu.ua/node/58653>), у Ярмарках вакансій, які покликані ознайомити здобувачів із тенденціями розвитку ринку праці, а також із діяльністю підприємств, готових виступити у якості їх роботодавців.

На ОП є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Бакуна Ю.О. та Корінця Р. Я.

Відповідно до укладених договорів, здобувачі проходять практику в дорадчих службах всієї України: «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» (<https://www.dorada.org.ua/>), ТОВ «Київська обласна сільськогосподарська дорадча служба» (<http://ukrapk.com/firms/one/229/>, <https://www.dorada.org.ua/doradchi-sluzhbi-ukrajini/advisory-services-in-regions/pivnich/kiivska-oblast.html>), ГО «Вінницька обласна сільськогосподарська дорадча служба» (<https://dorada.org.ua/doradchi-sluzhbi-ukrajini/advisory-services-in-regions/centr/vinnicka-oblast.html>), ТОВ «Полтавська обласна сільськогосподарська служба», БО «Львівська аграрна дорадча служба» та ін.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

НУБіП України залучає до аудиторних занять на ОП «Дорадництво» професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Так, наприклад, практикується проведення практичних занять та навчальних екскурсій на базі дорадчих служб, що входять до складу Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України. У 2018-2020 н. р. до проведення навчальних занять залучалися провідні дорадники та експерти-дорадники з: Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України Корінець Р. Я., к.е.н., почесний президент НАСДСУ; Бакун Ю.О., директор НАСДСУ, Паньків І.Я., директор Львівської сільськогосподарської дорадчої служби та інші <https://nubip.edu.ua/node/44371>

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

НУБіП України сприяє професійному розвитку викладачів ОП, який забезпечується шляхом:

- надання взаємної методичної допомоги;
- участі у роботі функціонуючої на базі університету Школи молодого педагога- педагогічний стаж яких не перевищує трьох років (наказ ректора від 02.09.2019 р., №815) (<https://nubip.edu.ua/node/69698>, <https://nubip.edu.ua/node/63327>, <https://nubip.edu.ua/node/63842>, <https://nubip.edu.ua/node/41036>);
- навчання та підвищення кваліфікації щодо технологій дистанційного навчання <https://nubip.edu.ua/node/76839> (Самсонова В.В, Кудінова І.П.)
- участі у професійно-орієнтованих виставках, форумах, майстер-класах, семінарах, конкурсах (<https://nubip.edu.ua/node/58217>, <https://nubip.edu.ua/node/58242>, <https://nubip.edu.ua/node/61807>);
- <https://nubip.edu.ua/node/77356>

- участі у круглих столах, тренінгах з питань оновлення змісту виховної роботи, психологічної та педагогічної компетентності для наставників академічних груп <https://nubip.edu.ua/node/68926>
- проходження стажування та підвищення кваліфікації не рідше ніж один раз на п'ять років.
ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/1069/15>) щороку надає можливості підвищення кваліфікації всім НПП. Стажування в закордонних ЗВО пройшли викладачі ОП: проф. Кальна-Дубінюк Т.П., доц. Кудінова І.П.; доц. Самсонова В. В.; доц. Локутова О.А.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

За зразкове виконання своїх обов'язків і завдань, тривалу й сумлінну працю, новаторство, значні успіхи в освітній і науковій діяльності працівників Університету заохочують шляхом:

- оголошення подяки;
  - преміювання відповідно до Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам НУБіП України за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pologennya_vinagoroda.pdf); Положення про преміювання працівників Національного університету біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pologennya_premiyuvannya.pdf);
  - встановлення надбавок до посадових окладів відповідно до Положення про планування та облік роботи науково – педагогічних працівників НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/8379_document_o.pdf);
  - відзначення на засіданнях вчених рад факультетів, інститутів і університету;
  - нагородження Почесною грамотою університету;
  - присвоєння почесних звань університету (<https://nubip.edu.ua/node/13300>);
- НПП ОП «Дорадництво» відзначені такими нагородами: Кальна-Дубінюк Т.П., Орденом «За сумлінну працю та високий професіоналізм» Радою з питань туризму та курортів України (2011 р.), Подякою МОН України (2015 р.); Кудінова І.П., Подякою МОН України (2016 р.); Самсонова В.В., Почесною грамотою НУБіП (2016 р., 2019 р.), Подякою МОН України (2017 р.). Грамотою МОН України (2018 р.), Почесною грамотою МОН України (2020 р.).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

НУБіП України має 17 навчальних корпусів і 14 гуртожитків (у НДГ і ДС університету 6 гуртожитків). До матеріально-технічної бази входять їдальня, кінно-спортивний комплекс, наукова бібліотека, інформаційний центр, автомобільна база та телефонна станція. Загальна площа навчально-лабораторних споруд університету становить 182023,4 кв.м. Фонд бібліотеки становить понад 1 млн. примірників, з них понад 300 тис. підручників і навчальних посібників, понад 604 тис. примірників наукової літератури. Щороку до фонду навчальної літератури надходить понад 35000 примірників книг і періодичних видань. Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементях, у 7 читальних залах на 527 місць.

Для здобувачів ОС «Магістр» за ОП «Дорадництво» використовуються навчальні аудиторії, читальний зал з абонементом у 10 корпусі НУБіП, комп'ютерний клас, навчально-наукова лабораторія аграрного консалтингу і сервісу. Детальна інформація про стан матеріально-технічного забезпечення приведено в звіті ректора <https://nubip.edu.ua/node/13226>.

Навчально-методичне забезпечення ОП «Дорадництво» включає навчальні програми (<https://nubip.edu.ua/node/1297/5>), силябуси навчальних дисциплін (<https://nubip.edu.ua/node/78403>), методичні рекомендації до їх вивчення та самостійної роботи, пакети контрольних завдань, методичні рекомендації до виробничої практики та виконання випускової кваліфікаційної роботи, тощо, яке доступне на сайті кафедри <https://nubip.edu.ua/node/78403> та на навчально-інформаційному порталі НУБіП <https://elearn.nubip.edu.ua>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

На навчально-інформаційному порталі НУБіП України, що є частиною інформаційно-освітнього середовища університету, знаходяться ресурси, призначені для денної, дистанційної та заочної форм навчання <https://elearn.nubip.edu.ua/> З метою постійного моніторингу діяльності університету з надання освітніх послуг в Університеті шляхом проведення соціологічних досліджень наказом ректора від 19.09.2014 № 1007 створено соціологічну групу, яка регулярно проводить анкетування студентів щодо якості організації навчальної роботи в Університеті та їх соціального забезпечення. Соціологічною групою проводиться анкетування завідувачів кафедр щодо якості організації навчальної роботи в Університеті. Результати анкетування систематизуються та подаються директорам ННІ (деканам факультетів) для обговорення та прийняття необхідних рішень на засіданнях вчених рад, а також першому проректору для оприлюднення на засіданнях ректорату та вченої ради Університету. Щороку в університеті серед студентів і викладачів проводяться спортивні змагання (<https://nubip.edu.ua/node/69>, <https://nubip.edu.ua/node/61581>), мистецькі та інші конкурси (<https://nubip.edu.ua/node/68>).

Значна увага приділяється протидії корупції. Наказом ректора визначена уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (<https://nubip.edu.ua/node/18211>). Повідомити про факти порушення антикорупційного законодавства працівниками НУБіП за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною можна письмово, по телефону та засобами електронного зв'язку.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Санітарно-технічний стан усіх приміщень НУБіП відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, де забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим. Для поліпшення умов праці та запобігання виробничого

травматизму проводяться капітальні і поточні ремонти. Проводиться щорічно цілий ряд заходів з пожежної безпеки (<https://nubip.edu.ua/node/69757>, <https://nubip.edu.ua/node/68729>). Для запобігання нещасних випадків для здобувачів ВО проводяться інструктажі з техніки безпеки. У зв'язку з необхідністю дотримання контролю за станом здоров'я студентів та НПП на підставі рішення Вченої ради НУБіП від 26.08.2016 р. створений Оздоровчий центр НУБіП України, який діє відповідно до Положення про оздоровчий центр (<https://nubip.edu.ua/node/12654>). Також створений та функціонує Центр соціально-психологічної служби <https://nubip.edu.ua/node/63099>.

В умовах пандемії COVID-19 ЗВО вжито систему відповідних заходів для безпеки співробітників та студентів з 12 березня 2020, запроваджено ДФ навчання, підготовлено відповідні накази про дистанційне проведення практики, заліків та екзаменів, державної атестації, управлінська, навчально-консультативна діяльність переведено в режим он-лайн. <https://nubip.edu.ua/node/73290>.

Зважаючи на складну епідеміологічну ситуацію використовується дистанційне навчання для студентів ОП «Дорадництво» <https://nubip.edu.ua/node/76952>.

Вживаються заходи щодо санітарної обробки приміщень, температурного скринінгу, наявні санітаїзери, запроваджено масковий режим.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів ВО включає вирішення питань, що виникають під час освітнього процесу. Деканат і кафедра знаходяться в постійному зв'язку зі студентською організацією самоврядування, взаємодія з якою полягає у наданні, як правило, підтримки при вирішенні питань консультативного та соціального характеру. Підтримка надається окремими НПП, кафедрами, директором ННІ. Існує порядок функціонування апеляційної комісії для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів (розділ 5 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_saytu.pdf). В рубриці «Студенту» на головному сайті університету <https://nubip.edu.ua/students> є організаційна інформація, в т.ч. щодо розкладу навчальних занять <https://nubip.edu.ua/node/23920>. Згідно з навчальним планом та навантаженням НПП комунікація зі студентами відбувається під час проведення аудиторних занять та ін. На сайті університету в рубриці «Навчальна робота» <https://nubip.edu.ua/node/31> є інформація щодо навчальних планів <https://nubip.edu.ua/node/23669> та освітніх програм <https://nubip.edu.ua/node/46601>, а сайтах кафедр розміщені робочі програми дисциплін для інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти. Інформаційна підтримка надається за допомогою соціальних мереж (<https://nubip.edu.ua/node/73>, рейтинг студента <https://nubip.edu.ua/node/1069/14>, Положення про Порядок поселення студентів та аспірантів (докторантів) університету у гуртожитки, Положення про Порядок поселення співробітників університету у гуртожитки (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядкові номери 10 і 11), Положення про студентський гуртожиток https://nubip.edu.ua/sites/default/files/pro_students_kiy_gurtozhitok.pdf, Положення про організацію відпочинку в спортивно-оздоровчому таборі «Академічний» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozhennya_pro_organizaciyu_vidpochinku_v_sot_akademichniy.pdf У НУБіП України налагоджений механізм анкетування здобувачів ВО. Для їх підтримки функціонує відділ з працевлаштування та видачі документів про вищу освіту. Здобувачам ВО забезпечується участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном. Здобувачі ВО забезпечені соціальним захистом відповідно до вимог чинного законодавства, студенти-сироти та студенти, що позбавлені батьківського піклування, денної форми навчання, які знаходяться на повному державному утриманні, забезпечуються всіма передбаченими законодавством виплатами (<https://nubip.edu.ua/node/12433/1>; <https://nubip.edu.ua/node/12433/2>). Університет забезпечує студентам виплату соціальних та академічних стипендій відповідно до чинного законодавства та Правил призначення академічних стипендій у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, п - 12). Отже, в НУБіП України налагоджені чіткі механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Організація інклюзивного навчання в Університеті здійснюється згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2019 № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми проблемами в закладах вищої освіти». https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces%2B.pdf Територія навчального комплексу НУБіП України пристосована до вимог здобувачів з особливими освітніми потребами: біля навчальних корпусів облаштовані пандуси, які відповідають вимогам державним будівельних норм України; проводиться відповідне навчання педагогічного складу; є відповідні заняття лікувальної фізкультури у спеціально створених навчальних групах; діє Центр соціально-психологічної служби <https://nubip.edu.ua/node/63099>. Метою діяльності Центру соціально-психологічної служби є забезпечення психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного і інтелектуального потенціалу студентів на основі сучасних досягнень вітчизняної і світової психологічної науки; психологічне забезпечення ефективності педагогічного процесу у НУБіП.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У НУБіП України встановлена норма, згідно якої його працівники, посадові особи та ректор у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживають всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам). Це закріплено у Антикорупційній програмі Університету, що затверджена рішенням Вченої ради Університету від 25.09.2019 р., протокол №2 та введено в дію Наказом Ректора Університету № 939 від 27.09.2019 р. після її обговорення з працівниками НУБіП України. Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб НУБіП України, а також для її ділових партнерів на веб-сайті НУБіП України <https://nubip.edu.ua/> в розділі Антикорупційні заходи. Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання усіма працівниками НУБіП України, включаючи посадових осіб усіх рівнів, ректора НУБіП України, здобувачів ВО, а також керівників, працівників і здобувачів освіти усіх структурних

підрозділів НУБіП України (в тому числі відокремлених). Стосовно процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо оцінювання рівня знань студентів, то в університеті розроблено порядок функціонування апеляційної комісії для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів (розділ 5 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_saytu.pdf). Випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, в межах ОП не було. Проте, в 2018 році з метою попередження конфліктних ситуацій в університеті розроблено та затверджено Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u279/polozhennya_pro_poperedzhennya_ta_protidiyu_seksualnim_domagannjam_i_diskriminaciyi_v_nubip_ukrayini.pdf НУБіП України засуджує гендерне насильство, в тому числі сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації» в документах НУБіП України дотримуються принципів недискримінації, заборонено: дискримінаційні висловлювання; утиски; мова ненависті; дії сексуального характеру, виражені словесно або фізично. Постійно проводяться внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань. Функціонують скриньки довіри, щосеместрове анкетування старост з питаннями стосовно корупції, щорічне анкетування випускників бакалаврських та магістерських програм, в тому числі і з питань корупції

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Розробка, затвердження, моніторинг і оновлення ОП реалізуються згідно Положення про освітні програми в НУБіП України, https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_osvitno_profesiyna_programa_03_03_2018.doc. Положення уніфікує процедури щодо формування ОП для всіх спеціальностей університету. Це забезпечує єдиний підхід до контролю якості за реалізацією процедур, а також механізми вдосконалення ОП. Періодичний перегляд ОП або нова ОП розробляється за ініціативою керівництва НУБіП, ННІ неперервної освіти і туризму, здобувачів ВО, роботодавців чи інших стейкхолдерів, НПП з числа групи забезпечення ОП, затверджується – кафедрою, навчально-методичною комісією інституту, вченою радою інституту, навчально-методичною радою та вченою радою НУБіП, ректором. Склад проектної групи ОП на чолі з гарантом затверджується наказом за поданням директора ННІ неперервної освіти і туризму на підставі пропозицій кафедри. За якість реалізації ОП відповідає гарант програми, проектна група і група забезпечення. Інші документи положення, які регламентують зміст і реалізацію освітнього процесу також розміщені у відкритому доступі: <https://nubip.edu.ua/node/12654> Відповідно до цих вимог, оновлення ОП «Дорадництво» спеціальності 073 «Менеджмент» ОС Магістр здійснювалось в 2018, 2019 та в 2020р. <https://nubip.edu.ua/node/1297/3>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

ОП є ключовим елементом освітньої діяльності НУБіП України, віддзеркалює суспільні запити щодо підготовки фахівців за спеціальністю та спрямовується на їх задоволення. Розробкою та розвитком ОП займається проектна група (далі – група), до складу якої входять провідні НПП кафедри, фахівці-практики, роботодавці, здобувачі ВО (далі – здобувачі) за спеціальністю. Керівником групи є гарант ОП. Робота над розробленням ОП передбачає попередній аналіз ситуації на ринку праці, вивчення реального та потенційного попиту на майбутніх випускників ОП, ознайомлення з аналогічними програмами ЗВО в Україні та за кордоном, аналіз даних приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів. Виходячи з прагнення ННІ неперервної освіти і туризму відповідати запитам та очікуванням здобувачів ВО, роботодавців та інших стейкхолдерів, а також з огляду на швидку їх зміну, проектна група займається моніторингом та вдосконаленням ОП – щорічно або два рази на рік за об'єктивної необхідності, але не рідше одного разу на два роки. Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про освітні програми в НУБіП України, ОП «Дорадництво за спеціальністю 073 «Менеджмент» було створено в 2017 році (підготовка фахівців за даною спеціалізацією розпочалась в 2004 році) Перегляд ОП «Дорадництво» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» мав місце впродовж здійснювалось в 2018, 2019 та в 2020р. В 2019 році відповідно проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» була впроваджена нова редакція ОП, затверджена 24.04.2019р. ОП «Дорадництво» у НУБіП України приведено у відповідність зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей магістрів з дорадництва, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Введено дисципліни «Менеджмент агропромислових формувань», «Ділова іноземна мова», збільшено кількість кредитів на державну атестацію. Зазначений стандарт затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 959. У 2020 році до ОП «Дорадництво» були внесені відповідні правки, зміст ОП уточнено в порядку оптимізації навчального навантаження та уточнення назв та змісту дисциплін. Також відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України впроваджено дві вибіркові дисципліни з загальноуніверситетського пулу в обсязі 8 кредитів для задоволення індивідуальних освітніх потреб здобувачів. У підсумку, оновлена ОП, на наше переконання, більшою мірою відповідає суспільним потребам, задовольняє запити роботодавців щодо висококваліфікованих фахівців – консультантів з дорадництва.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Студенти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів ВО береться до уваги під час перегляду ОП. Згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України

<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (п. 30) студентський рівень контролю реалізуються органами студентського самоврядування та ЗВО завдяки: здійсненню моніторингових та контрольних заходів: участі в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу; участі у заходах із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; внесення пропозицій щодо змісту освітніх програм. Представники студентства беруть участь у засіданнях Вченої ради університету та ННІ неперервної освіти і туризму, де мають змогу висловити свою думку при розгляді та затвердженні навчальних програм, розгляді публікацій до друку. У 2019 році під час перегляду ОП здобувачі ВО запропонували замінити програму навчальної практики на виробничу, яка буде проходити в дорадчих службах, що дасть можливість здобувачам закріпити теоретичні знання і набуті практичних навичок та досвіду роботи в дорадчій сфері. Також враховано пропозицію збільшити кількість кредитів для виконання випускової кваліфікаційної роботи. <https://nubip.edu.ua/node/78403>

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Поєднавши в своїх лавах найбільш свідомих та дієвих здобувачів, Студентська рада ННІ неперервної освіти і туризму (<https://nubip.edu.ua/node/1069/14> бере активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Так, представники студентської організації ННІ неперервної освіти і туризму долучаються до розроблення та перегляду ОП (для виголошення пропозицій вони запрошуються на засідання групи), розроблення навчальних планів. Присутні на засіданнях вченої ради інституту голова та члени студентської ради ННІ неперервної освіти і туризму (згідно встановленої квоти) беруть участь в обговоренні питань, пов'язаних з організацією освітнього процесу, успішністю здобувачів, академічною їх доброчесністю, формами та методами навчання, системою оцінювання тощо. Студентська рада ННІ неперервної освіти і туризму: долучається до роботи з невстигаючими здобувачами, в т. ч. тими, які мають пропусчені без поважної причини навчальні заняття, низькі показники успішності; бере участь у проведенні анкетування здобувачів на предмет задоволеності якістю освітніх послуг, оцінювання діяльності НПП (які викладали навчальні дисципліни в академічних групах протягом навчального року). Форми анкет розробляються відповідальними особами з залученням представників студентської ради ННІ неперервної освіти і туризму та зазнають періодичного перегляду (раз на п'ять років або раніше, за наявності потреби).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У рамках забезпечення якості ОП НУБіП співпрацює з роботодавцями на підставі Положення про Ради роботодавців в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, п.38).

При залученні до складу групи роботодавців НУБіП керується критеріями фаховості та професіоналізму, досвіду роботи за спеціальністю, готовністю ділитися професійним досвідом, висловлювати креативні ідеї, мислити на перспективу. До складу групи, яка працює над переглядом ОП «Дорадництво», включені авторитетні у дорадчій сфері фахівці. Роботодавці, які є членами групи з розробки, перегляду та затвердження ОП, присутні на її засіданнях. Пропозиції, висловлені роботодавцями щодо ОП, обговорюються на засіданнях групи, протокуються та враховуються при перегляді ОП шляхом внесення змін до них <https://nubip.edu.ua/node/1297/19>, <https://nubip.edu.ua/node/81294>.

При роботі над ОП роботодавці найбільше переймаються вибором ОК, форм та методів навчання, співвідношенням аудиторного та поза аудиторного навантаження, від яких значно залежить формування у здобувачів визначених програмних компетентностей та результатів навчання. Роботодавці, таким чином, виконують роль зовнішнього аудитора ОП на предмет підтвердження їхньої релевантності. Зокрема, під час перегляду освітньої програми у 2019 р.роботодавці запропонували змінити деякі освітні компоненти (навчальні дисципліни), впровадити закордонну виробничу практику здобувачів. <https://nubip.edu.ua/node/1297/3>

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Відповідно до ч. 1 ст. 64 Закону України «Про вищу освіту», випускники ЗВО вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом. ЗВО, відповідно, не зобов'язані працевлаштовувати випускників, а ті – звітувати перед ЗВО про працевлаштування. Попри це, НУБіП України активний у співпраці з роботодавцями та сприяє працевлаштуванню своїх випускників. В НУБіП України існує відділ з працевлаштування випускників (<https://nubip.edu.ua/node/6882>), завданнями якого є: контроль за надходженням із міністерств, відомств, облдержадміністрацій, господарств інформації щодо наявності вакансій для випускників (<https://nubip.edu.ua/node/25563>); створення бази даних для сприяння у працевлаштуванні випускників; реєстрація та облік документів при направленні на роботу випускників відповідно до законодавства. Окрім того, випускові кафедри НУБіП мають перелік баз практик та угоди з підприємствами, які приймають на практику здобувачів з можливістю подальшого працевлаштування.

Розширенню обізнаності щодо працевлаштування майбутніх випускників сприяє діяльність ННІ неперервної освіти і туризму щодо організації різноманітних наукових та інших заходів, що відбуваються за участю фахівців-практиків на базі інституту та за його межами.

Більша частина здобувачів ВО за ОП «Дорадництво» мають відповідне працевлаштування за спеціальністю. Зокрема, студенти набору 2019 року працюють в асоціації «Органічна Україна» - Березовська О.М., Розум О.О., Мамонтова А.С.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Система забезпечення якості НУБіП України забезпечуєчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності щодо реалізації ОП згідно з Згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/_положення_система_якості_2016_на_сайт.pdf За результатами реалізації функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти було запропоновано та здійснено:

- зміну до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО, зокрема, шляхом впровадження Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, п. 5) та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, п.6)
- розроблення силабусів навчальних дисциплін, ОП, яка акредитується;

- внесення оновлень у навчально-методичні матеріали до лекційних, практичних занять і самостійної роботи студентів, індивідуальних засобів інформаційного, візуального та програмного забезпечення дисципліни до навчально-методичних комплексів для кожної навчальної дисципліни кафедри.

Недоліків в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації ОП виявлено не було.

Виходячи з усвідомлення необхідності гарантувати високу якість підготовки здобувачів, для посилення ресурсного забезпечення ОП упродовж кількох останніх років ННІ неперервної освіти і туризму суттєво зміцнив матеріально-технічну базу (шляхом розширення навчальних площ, закупівлі комп'ютерної техніки та спеціального лабораторного обладнання, збільшення бібліотечного фонду тощо), сформовано сучасне навчально-методичне забезпечення ОК, підвищено якість професорсько-викладацького складу, який забезпечує навчання за ОП (шляхом стажування у ЗВО України та зарубіжних країн, підвищення кваліфікації в дорадчих службах, в установах, організаціях, участі в різноманітних професійно-орієнтованих наукових та науково-практичних заходах).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОП «Дорадництво» є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруть до уваги під час удосконалення ОП, немає.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика щодо забезпечення якості освіти реалізується на підставі Положення про забезпечення якості освітньої діяльності, якості вищої освіти у НУБіП України, Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, п. 30. П. 20), завдяки внутрішнім процесам забезпечення якості, які передбачають широку участь усіх співробітників та стейкхолдерів і спрямовуються на консолідацію їхніх зусиль.

Учасники академічної спільноти НУБіП беруть участь у процедурах системи внутрішнього забезпечення якості ОП на всіх етапах її реалізації на рівнях:

- організації роботи НПП: моніторинг та періодичний перегляд ОП, розроблення навчальних планів та навчально-методичного забезпечення ОК, в т. ч. у системі електронного освітнього середовища (<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/folder/view.php?id=23004>), виконання НДР (згідно принципів академічної доброчесності), підвищення кваліфікації, самооцінювання діяльності (наукової та ін.) з наступним оприлюдненням результатів, ін.;
- організації роботи ЗВО: організація роботи кафедри, інституту, допоміжних адміністративних підрозділів;
- організації роботи здобувачів: перевірка та оцінювання знань і вмінь (згідно наперед оприлюднених критеріїв), керівництво науковою роботою (згідно принципів академічної доброчесності), залучення до професійно-орієнтованих заходів; організація участі роботодавців: залучення до розроблення та періодичного перегляду ОП, погодження навчальних планів та робочих програм ОК, оцінювання знань і вмінь здобувачів (захист випускних кваліфікаційних робіт).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності розробляється Університетом згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, п.30) самостійно та передбачає реалізацію процедур, відповідальність за виконання яких чітко розподілена.

Для координації роботи створено Відділ якості освіти, маркетингу та професійної роботи <https://nubip.edu.ua/node/2121>.

Управлінська підсистема якості вищої освіти в НУБіП включає університетський, інститутський, факультетський, кафедральний, студентський та викладацький рівні. Університетський рівень контролю за якістю вищої освіти реалізується ректором Університету, проректорами, вченою та методичною радою, навчально-методичним відділом Університету. Інститутський рівень реалізується вченою радою, директором ННІ або заступником. Кафедральний рівень реалізується завідувачем кафедри. Студентський рівень контролю реалізується органами студентського самоврядування та студентами. Викладацький рівень реалізується НПП відповідно до їх посадових обов'язків.

Якість освітньої діяльності за ОП «Дорадництво» регулюється Положенням про академічну доброчесність в НУБіП України, Положенням про підготовку магістрів у НУБіП України, оновленим Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Згідно з ст. 47 Закону України «Про вищу освіту», освітній процес - це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться у вищому навчальному закладі через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітній процес здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/13300>; <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/п.34/>) та базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій; організується з урахуванням можливостей сучасних ІТ навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах

ринкової економіки.

Права тв. обов'язки НПП університету регулюються Правилами внутрішнього розпорядку та посадовими інструкціями, що підписуються при прийомі на роботу. Права тв. обов'язки студентів описані у Правилах внутрішнього розпорядку НУБІП України.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На офіційному сайті НУБІП України <https://nubip.edu.ua/node/65939> розміщуються проекти документів, що регулюють діяльність університету з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (представників ради роботодавців, науковців інших установ тощо). Крім того, існує он-лайн форма зворотного зв'язку <https://nubip.edu.ua/contacts> для оперативного реагування на запити слухачів, співробітників та зовнішніх користувачів.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

На офіційному сайті університету https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/073_doradnictvo_opp_mag_2020_a.pdf та веб-сайті ННІ неперервної освіти і туризму та сторінці кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу <https://nubip.edu.ua/node/1297/3> оприлюднено точну та достовірну інформацію про ОП «Дорадництво» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

На нашу думку, сильною стороною ОП є формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти у сфері дорадництва на основі принципу єдності теорії та практики. Спеціальна освіта за ОП передбачає підготовку фахівців – менеджерів з дорадництва з урахуванням інноваційних тенденцій розвитку сільського господарства та потреб ринку. Інтерактивні практичні заняття на базі державних установ, успішних дорадчих служб, міжнародних проектів, що діють в Україні для набуття практичних навичок в дорадництві. Залучення провідних науковців та практиків провідних підприємств агропромислової сфери до навчального процесу. Надання можливості професійного розвитку, самоактуалізації та самореалізації, а також перспективи дослідницької діяльності. Випускова кафедра тісно співпрацює зі стейкхолдерами, бізнесом, роботодавцями, що створюють умови для практики на реально діючих дорадчих службах та консалтингових фірмах, відкривають можливості для проведення ознайомчих екскурсій з демонстраціями сучасних технологій надання рекомендацій по впровадженню інновацій в різних галузях АПК, створюють умови для вторинної зайнятості, подальшого працевлаштування здобувачів вищої освіти. У підготовці менеджерів з дорадництва передбачається розвиток дорадника-коуча, тренера, здатного до реалізації потреб товаровиробників і населення. У підготовці здобувачів вищої освіти реалізуються інноваційні методики і технології навчання. Слабкою стороною освітньої програми є недостатнє впровадження дуальної освіти та відсутність спеціального курсу з основ дорадчої діяльності в програмі навчання бакалаврів всіх спеціальностей, що планується у перспективі.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

1. Посилення контактів із роботодавцями аграрних ЗВО. Налагодження зв'язків з керівниками успішних дорадчих служб та консалтингових фірм України і закордонних. Започаткувати Школи з розвитку інноваційних технологій в аграрній сфері для впровадження дорадниками інтерактивних консалтингових систем щодо формування науково-обґрунтованих рекомендацій клієнтам.
2. Запровадження елементів дуальної освіти, нової, більш гнучкої форми організації професійного навчання. Дуальність як методологічна характеристика професійної освіти передбачає узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфери з підготовки кваліфікованих кадрів певного профілю в рамках організаційно-відмінних форм навчання. Основне завдання: впровадження елементів дуальної форми навчання – усунути основні недоліки традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих робітників, подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання. Саме на практиці здобувачі вищої освіти мають гарну можливість закріпити набуті під час лекцій і практичних занять знання, безпосередньо відчуті тонкощі обраної справи, напрацювати власний стиль у ключових професійних елементах.
3. Підвищення якості практичної освіти. Запровадження виробничих практик не тільки на державних підприємствах аграрного сектору України, але і на приватних новітніх підприємствах України. Налагодити зв'язки та підписати угоди про співпрацю з консалтинговими компаніями та міжнародними проектами, що діють в Україні в галузі овочівництва та садівництва, кооперації агровиробників тощо. Забезпечити оптимізацію змісту освіти відповідно до динамічних вимог ринку праці. Інноваційне навчання зорієнтоване на динамічні зміни в навколишньому світі, це навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ніколаєнко Станіслав Миколайович

Дата: 12.10.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Менеджмент агропромислових формувань	навчальна дисципліна	<i>Менеджмент агропромислових формувань .pdf</i>	iJiintwZ12TtTMVX a0G5yrg3H9e6HJTg 90NH59KqY8=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Misrosoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Misrosoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Фінансовий менеджмент	навчальна дисципліна	<i>Фінансовий менеджмент.pdf</i>	TD1JThooQIoFdkUq x6zFUfS8lZg8xOieF 8ZrJe8DQSk=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Misrosoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Misrosoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Управління ризиками агропромислового виробництва	навчальна дисципліна	<i>Управління ризиками агропромислового виробництва.pdf</i>	ugMncO/xKFDlkt96f LBT1HmoaHkbZIn4 YGUc3qcAOvs=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Misrosoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Misrosoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Системний аналіз і прийняття управлінських рішень	навчальна дисципліна	<i>Системн аналіз і прийняття управлінських рішень.pdf</i>	oVRQjDS1PWvwwf AI83U6tlQ/YCbX2c/ /CN7RGA1/Ec=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Misrosoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr,

				Microsoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності	навчальна дисципліна	Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності.pdf	D3NuCjbbzsAjJugSf wfJiOoYtilBlywGgdE z/yl/y1Y=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Microsoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Microsoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Правове регулювання дорадчої діяльності	навчальна дисципліна	Правове регулювання дорадчої діяльності.pdf	5tkmPfyJBRw111DZ 7UGx1xoF1P19J3fiC u6JtOoVc=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Microsoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Microsoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Управлінський консалтинг в сільському господарстві	навчальна дисципліна	Управлінський консалтинг в сільському господарстві.pdf	gdaP3Q7sGhh14tGL Uc3tTx4uuO2z2lVdO yDc2/jQtpo=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Microsoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Microsoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Microsoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Організація інформаційно-консультаційної діяльності	навчальна дисципліна	Організація інформаційно-консультаційної діяльності.pdf	zGBNyl2/O8FOnWY m/AqbJ+bUTf8SPWf n72NqcO2OXVQ=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Microsoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Microsoft Office Professional Plus

				2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Планування інформаційно-консультаційних програм	навчальна дисципліна	Планування інформаційно-консультаційних програм .pdf	HrbUSfWezhBumie9E4+mhhL8Co3XUAMbIxZNuaGgpJc=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Misrosoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Misrosoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.
Інноваційний менеджмент	навчальна дисципліна	Інноваційний менеджмент.pdf	uSQDceYAWrZWov5rCtqHYMb34l8oVSa9C8zSDm+Qj44=	205 ауд. корп. 10 , Комп'ютери туну (Pentium-G5400, 8Gb1Tb HDD) з підключенням до мережі Інтернет (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік Монітор 22 дюйма Samsung (15 шт.) - введення в експлуатацію – 2018 рік. ПЗ: ОС Misrosoft Windows 10 Pro 64 bit Ukr, Misrosoft Office Professional Plus 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visio Professional 2016 64 bit Ukr, Misrosoft Visual Studio Community 2017, Java, Java Eclipse win64, Java jdk windows-x64, Dev-Cpp 5.11 TDM-GCC 4.9.2, Codeblocks-17.12, VirtualBox-5.1.28 Win, Python-2.7.13, Netbeans-8.2-javase-windows, Cisco Packet Tracer.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
327676	Стретович Олександр Анатолійович	Доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму	Диплом кандидата наук ЖК 028074, виданий 29.03.1989, Атестація доцента 02ДЦ 015160, виданий 19.10.2005, Атестація старшого наукового співробітника	18	Управління ризиками агропромислового виробництва	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Навчальні посібники; П.п.30.9. Член журі; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Член оргкомітету; П.п.30.15. Науково-популярні та

				(старшого дослідника) СН 000436, виданий 12.08.1993			дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
113483	Скрипник Андрій Васильович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет інформаційних технологій	Диплом доктора наук 004739 44-06/7, виданий 15.12.2005, Аттестат професора 004121 1/06-П, виданий 16.02.2006	14	Системний аналіз і прийняття управлінських рішень	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, підручники, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачем; П.п.30.6. Проведення занять іноземною мовою; П.п.30.7. Членство в спец. раді; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
60191	Швиденко Михайло Зіновійович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет інформаційних технологій	Диплом спеціаліста, Українська сільськогосподарська академія, рік закінчення: 1975, спеціальність: , Диплом кандидата наук ЭК 023998, виданий 26.06.1987, Аттестат доцента ДЦ 036645, виданий 23.05.1991	35	Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності	П.п.30.3. Підручник, навчальний посібник; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
77933	Світличний Олександр	Професор, Основне	Юридичний факультет	Диплом магістра,	27	Правове регулювання	П.п.30.1. Наукові публікації у

	Петрович	місце роботи		Київський національний економічний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом доктора наук ДД 001154, виданий 26.09.2012, Диплом кандидата наук ДК 044768, виданий 13.02.2008, Атестат доцента 12ДЦ 038345, виданий 03.04.2014		дорадчої діяльності	періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, підручники, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачами; П.п.30.5. Міжнародні проекти; П.п.30.7. Членство в комісіях; П.п.30.8. Членство в ред. колегіях; П.п.30.11. Офіційний опонент; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце.
113640	Кальна-Дубінюк Тетяна Прокопівна	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму	Диплом спеціаліста, Український ордер Трудового Червоного Прапора сільськогосподарська академія, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 002395, виданий 10.10.2013, Диплом кандидата наук ЭК 008490, виданий 16.04.1980, Атестат доцента ДЦ 004396, виданий 14.04.1994, Атестат професора 12ПР 010056, виданий 22.12.2014	30	Управлінській консалтинг в сільському господарстві	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, підручники, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачем; П.п.30.7. Членство в роб. групі; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
113640	Кальна-Дубінюк Тетяна Прокопівна	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму	Диплом спеціаліста, Український ордер Трудового Червоного	30	Організація інформаційно-консультаційної діяльності	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз,

				Прапора сільськогосподарська академія, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 002395, виданий 10.10.2013, Диплом кандидата наук ЭК 008490, виданий 16.04.1980, Аттестат доцента ДЦ 004396, виданий 14.04.1994, Аттестат професора 12ПР 010056, виданий 22.12.2014			рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, підручники, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачем; П.п.30.7. Членство в роб. групі; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
113640	Кальна-Дубінюк Тетяна Прокопівна	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму	Диплом спеціаліста, Український ордер Трудового Червоного Прапора сільськогосподарська академія, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 002395, виданий 10.10.2013, Диплом кандидата наук ЭК 008490, виданий 16.04.1980, Аттестат доцента ДЦ 004396, виданий 14.04.1994, Аттестат професора 12ПР 010056, виданий 22.12.2014	30	Планування інформаційно-консультаційних програм	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, підручники, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачем; П.п.30.7. Членство в роб. групі; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.

147084	Витвицька Ольга Данилівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму	Диплом доктора наук ДД 000589, виданий 17.02.2012, Атестат професора 12ПР 009521, виданий 16.05.2014	24	Інноваційний менеджмент	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачем; П.п.30.5. Міжнародні проекти; П.п.30.7. Членство в комісіях; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.11. Офіційний опонент; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
13474	Новак Олександр Володимирович	Доцент, Основне місце роботи	Факультет аграрного менеджменту	Диплом спеціаліста, Національний аграрний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 0502 Менеджмент організацій, Диплом магістра, Національний аграрний університет, рік закінчення: 2003, спеціальність: 150101 Державна служба, Диплом кандидата наук ДК 046535, виданий 21.05.2008, Атестат доцента 12ДЦ 031980, виданий	13	Менеджмент агропромислових формувань	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентським науковим гуртком, член журі; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом.

				26.09.2012			
147084	Витвицька Ольга Данилівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму	Диплом доктора наук ДД 000589, виданий 17.02.2012, Атестат професора 12ПР 009521, виданий 16.05.2014	24	Фінансовий менеджмент	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.4. Наукове керівництво здобувачем; П.п.30.5. Міжнародні проекти; П.п.30.7. Членство в комісіях; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.11. Офіційний опонент; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва. ПРН 2. Знати основи законодавства	☒	Планування інформаційно-консультаційних програм	Методи навчання: лекції, практичні і семінарські заняття, кейси, ділові ігри, самостійна робота. Також використовуються такі методи навчання як: 1) пояснювально-ілюстративний: повідомлення, пояснення,	Поточний контроль та підсумковий контроль. Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може

України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва. ПРН 3. Демонструвати уміння розробляти та реалізовувати проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, культурні, етичні та інших проблем в сфері дорадництва. ПРН 4. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН 6. Проектувати ефективні системи управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН 9. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН 11. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 16. Вміти планувати і здійснювати			обґрунтування, коментування знань з метою розуміння сутності як окремих дидактичних одиниць, так і їх логічних комплексів; 2) проблемний метод: проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та пошуковий методи під час проведення семінарських практичних, лабораторних занять, в межах якого відбувається вирішення навчальних проблемних ситуацій; 3) дослідницький метод: передбачає самостійний пошук, формулювання та вирішення проблеми.	проводитися у наступних формах. 1. Оцінювання роботи здобувачів під час практичних занять. 2. Оцінювання самостійної роботи. 3. Проведення підсумкового контролю (екзамену). На практичному занятті об'єктами оцінки є: усні відповіді студентів; результати тестування; активність по суті теми заняття; доповнення та коментарі; стиль виступу; грамотність та глибина володіння матеріалом; участь в обговоренні дискусійних питань; правильність розрахунків; рівень підготовки до практичного заняття; письмові відповіді. Оцінка самостійної роботи: виконання індивідуального завдання; підготовка реферативного повідомлення (доповідь) за темою, яку пропонує викладач. Контроль систематичності виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях. Рейтинг студента з атестації, яка проводиться за тестовими технологіями, визначається за 100-бальною шкалою

інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН18. Уміння працювати з електронними дорадчими системами				
ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва. ПРН 2. Знати основи законодавства України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва. ПРН 3. Демонструвати уміння розробляти та реалізовувати проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, культурні, етичні та інших проблем в сфері дорадництва. ПРН 4. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН 6. Проектувати ефективні системи управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН 9. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в	☒	Організація інформаційно-консультаційної діяльності	Методи навчання: лекції, практичні і семінарські заняття, кейси, ділові ігри, майстер класи, самостійна робота.	Поточний контроль та підсумковий контроль. Рейтинг студента з атестації, яка проводиться за тестовими технологіями, визначається за 100-бальною шкалою

непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН 11. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 16. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН18. Уміння працювати з електронними дорадчими системами				
ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва. ПРН 2. Знати основи законодавства України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва. ПРН 3. Демонструвати уміння розробляти та реалізовувати проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, культурні, етичні та інших проблем в сфері дорадництва. ПРН 5. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 6. Проектувати ефективні системи	☒	Менеджмент агропромислових формувань	Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби: - на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються студенти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо; - на семінарських (практичних) заняттях впроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна	Видами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента (слухача) до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля дисципліни. Вона має визначити рівень знань студента з програмного матеріалу змістового модуля, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Проміжна атестація проводиться у вигляді письмової контрольної роботи з відкритими запитаннями, задачами і тестовими завданнями. Засвоєння студентом програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями.
ПРН 7. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
ПРН 9. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
ПРН 10. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
ПРН 11. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями.
ПРН 12. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
ПРН 13. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
ПРН 14. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо. Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок. Планування занять передбачає створення передумов для реалізації таких методологічних принципів навчального процесу: - інтенсивне використання самостійної роботи студента (підготовчий етап до роботи над ситуаційним завданням, пошук матеріалу для виконання аналітичних та аналітично-ситуаційних задач, складання індивідуального алгоритму прийняття управлінського рішення, самооцінювання управлінських якостей та здібностей тощо); - використання методу конкретної ситуації з метою пояснення нових теоретичних положень теми; - активне використання технічних засобів навчання, в тому числі відеоматеріалів, які ілюструють і надають інформацію до ситуаційних задач; - дотримання жорсткого регламенту: визначення часу на індивідуальну роботу, на обговорення та прийняття групового рішення, на представлення групового варіанту вирішення проблеми, на дискусію; - впровадження принципу нормування: дотримання норм і правил при проведенні ділової гри, чітке визначення оцінювання результатів гри; - дотримання умов недостатньої визначеності. Оскільки управлінські рішення приймаються в умовах дефіциту об'єктивної інформації, необхідно навчати майбутніх менеджерів „діяти за обставинами”; - використання різних рольових функцій при аналізі студентами конкретних ситуацій. Як правило, залежно від здібностей студентів, можуть виконуватись ролі „опонента”, „оптиміста” або „песиміста”, „адвоката”, „провокатора”, „реаліста” та ін.; - активна підтримка внутрішньогрупової взаємодії студентів, залучення до обговорення пасивних студентів, зняття напруження у відношеннях між емоційними й

<i>ПРН 15. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом). ПРН 16. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</i>			амбіційними членами групи; - впровадження принципу прямого звертання: активізація й залучення до обговорення за допомогою запитань: „Як би ви вчинили в такому випадку (в ролі керівника підприємства, власника, співробітника)? Що ви думаєте з приводу такої ситуації...? Чи зустрічались ви з подібними ситуаціями? Порівняно з традиційним, в інтерактивному навчанні змінюється сама роль викладача. Він поступається своєю активною роллю студентам і тільки спрямовує ігровий процес навчання та розвитку через співорганізацію взаємодії учасників, створює умови для їх ініціативи й творчого пошуку ефективних рішень конкретних ситуацій. Під час проведення занять, які передбачають самостійну роботу студентів під керівництвом викладача з навчальної дисципліни «Аграрний менеджмент» доцільно використовувати такі інтерактивні методи навчання як, метод кейсу, метод інциденту, рольові й ділові ігри.	
<i>ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва. ПРН 2. Знати основи законодавства України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва. ПРН 6. Проектувати ефективні системи управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 7. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН17. Бути обізнаним та здатним до управління фінансами суб'єктів господарювання</i>	☒	Управлінській консалтинг в сільському господарстві	Методи навчання: лекції, практичні і семінарські заняття, кейси, ділові ігри, майстер класи, самостійна робота. Лекційні матеріали, завдання до семінарських і практичних робіт цілодобово доступні студентам в електронному вигляді на Навчальному порталі НУБіП України. В межах електронних курсів студенти мають можливість обговорення змісту, способів виконання та оцінювання робіт (форум, месенджер). Самостійна робота передбачає виконання творчих робіт з елементами дослідницького характеру – написання есе, аналіз дорадчої інфраструктури, аналіз інформаційно-консультаційної діяльності, написання курсових та випускової робіт.	Поточний контроль. Поточний контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять і перевірки самостійно виконаних студентами завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни. Підсумковий контроль. Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах. 1. Оцінювання роботи здобувачів під час практичних занять. 2. Оцінювання самостійної роботи. 3. Проведення підсумкового контролю (екзамену). На практичному занятті об'єктами оцінки є: усні відповіді студентів; результати тестування; активність по суті теми заняття; доповнення та коментарі; стиль виступу; грамотність та глибина володіння матеріалом; участь в обговоренні дискусійних питань; правильність розрахунків; рівень підготовки до практичного заняття;

				письмові відповіді. Оцінка самостійної роботи: виконання індивідуального завдання; підготовка реферативного повідомлення (доповідь) за темою, яку пропонує викладач. Контроль систематичності виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях. Рейтинг студента з атестації, яка проводиться за тестовими технологіями, визначається за 100-бальною шкалою.
<i>ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва.</i> <i>ПРН 2. Знати основи законодавства України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва.</i> <i>ПРН 4. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.</i> <i>ПРН 5. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.</i> <i>ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.</i> <i>ПРН 16. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</i>	☒	Управління ризиками агропромислового виробництва	Використовуються наступні методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; залкове модульне тестування та опитування; наскрізні проекти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; ректорська контрольна робота; екзамен	Поточний контроль Поточний контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять і перевірки самостійно виконаних студентами завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни. Підсумковий контроль Рейтинг студента з атестації, яка проводиться за тестовими технологіями, визначається за 100-бальною шкалою.
<i>ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва.</i> <i>ПРН 2. Знати основи законодавства України та</i>	☒	Фінансовий менеджмент	У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру,	Поточний контроль Поточний контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять і перевірки самостійно виконаних студентами завдань,

нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва. ПРН 5. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 7. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН17. Бути обізнаним та здатним до управління фінансами суб'єктів господарювання.

міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи. Лекції проблемного характеру - один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 - 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання. Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх. Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує

передбачених навчальною програмою з дисципліни. До основних завдань поточного контролю належать:

- оцінювання поточних результатів роботи студентів щодо освоєння програмного матеріалу дисципліни;
- отримання студентами уявлень про свої здібності, рівень засвоєння навчального матеріалу дисципліни та необхідність внесення оперативних змін у подальшу самостійну роботу;
- надання викладачеві можливості впливати на хід самостійної роботи студентів й визначати необхідність і напрями вдосконалення навчального процесу.

Підсумковий контроль Рейтинг студента з атестації, яка проводиться за тестовими технологіями, визначається за 100-бальною шкалою.

			формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Мозкові атаки - метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію. Презентації - виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.	
<i>ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва.</i> <i>ПРН 2. Знати основи законодавства України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва.</i> <i>ПРН 4. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.</i> <i>ПРН 6. Проектувати ефективні системи управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями.</i> <i>ПРН 7. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.</i> <i>ПРН 9. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування</i>	☒	Системний аналіз і прийняття управлінських рішень	При викладанні навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: М1. Лекція (дискусія, проблемна) М2. Лабораторна робота М3. Проблемне навчання М4. Проектне навчання(індивідуальне, малі групи, групове) М5. Он-лайн навчання Та методи контролю: МК1. Тестування МК2. Контрольне завдання МК5. Екзамен	Кожна з форм контролю має особливості й залежить від мети, змісту та характеру навчання. У процесі навчання дисципліни використовуються наступні форми контролю: поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), комп'ютерне тестування, виконання розрахункових на комп'ютері згідно програми; Підсумковий контроль: тестування (залік) та екзамен (теоретичне завдання, практичне завдання, опитування - співбесіда)

та соціальну відповідальність. ПРН 11. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН18. Уміння працювати з електронними дорадчими системами				
ПРН 1. Володіти знаннями концептуальних та методологічних основ в сфері дорадництва. ПРН 2. Знати основи законодавства України та нормативно-правових актів Європейського Союзу та інших зарубіжних країн в сфері дорадництва. ПРН 6. Проектувати ефективні системи управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 7. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН17. Бути обізнаним та здатним до управління фінансами суб'єктів господарювання.	☒	Правове регулювання дорадчої діяльності	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності; бінарні методи навчання: вправи, практичні роботи, експеримент, виробнича практика. Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), пошуковий (дослідний). Методи навчання за логікою передачі інформації: індуктивний, дедуктивний. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові та рольові ігри, ситуативні ігри, дискусії і диспути; студентські наукові конференції; створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості. навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові та рольові ігри, ситуативні ігри, дискусії і диспути; студентські наукові конференції; створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.	Поточний контроль здійснюється в ході занять, завдяки йому виявляють ступінь розуміння навчального матеріалу, його засвоєння, уміння студентів застосовувати знання на практиці. Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінки результату в навчання на окремих завершених етапах освіти або на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні. Складова такого контролю — семестровий контроль.
ПРН 4. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН 11. Застосовувати спеціалізоване	☒	Інформаційні системи і технології в управлінській діяльності	Пояснювально-ілюстративний, метод демонстраційних прикладів, методи парної та групової роботи, а також словесні, наочні, практичні, вивчення нового матеріалу, закріплення вправ, контроль і оцінка, самостійна робота, індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні, стимулювання і релаксація, контроль і оцінка, рефлексія, ілюстративні	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань на комп'ютері згідно програми; підсумковий контроль: тестування.

програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 16. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН18. Уміння працювати з електронними дорадчими системами.			(«готові знання»), репродуктивні, проблемного викладу, частковопошукові, дослідницькі	
ПРН 3. Демонструвати уміння розробляти та реалізовувати проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, культурні, етичні та інших проблем в сфері дорадництва. ПРН 4. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН 5. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 6. Проектувати ефективні системи управління аграрними формуваннями та дорадчими організаціями. ПРН 7. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. ПРН 8. Планувати діяльність організації в стратегічному та	☒	Інноваційний менеджмент	У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи. Написання есе обґрунтування інноваційного лагу, виконання дидактичних вправ, написання тестів, баскет метод, розгляд аналітично-ситуаційних вправ, підготовка тез і наукових статей.	Поточний контроль Поточний контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять і перевірки самостійно виконаних студентами завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни. Підсумковий контроль Рейтинг студента з атестації, яка проводиться за тестовими технологіями, визначається за 100-бальною шкалою.

тактичному розрізах. ПРН 9. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН 16. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).				